

Substanțe periculoase: conștientizare, evaluare, protejare

Sectorul **lemn și mobilă**

www.chemicalscampaign.eu

Evaluarea riscului în cazul utilizării
substanțelor periculoase
Campanie europeană

SLIC
Senior Labour
Inspectors
Committee

Franțuzia de Uniunea Europeană

Operațiile care se efectuează pentru tratarea lemnului și fabricarea mobilei expun lucrătorii la diverse substanțe periculoase, cum ar fi pulberea de lemn (în timpul pregătirii, prelucrării, asamblării și altor operații) și solvenții organici.

Această expunere reprezintă un factor de risc pentru sănătatea lucrătorilor, prin inhalare, absorbție prin piele sau ingestie.

Ce trebuie să facă angajatorii pentru a evalua riscurile pentru lucrătorii expuși la aceste substanțe și a decide ce măsuri de prevenire sunt necesare?

- 1° Identificarea pericolelor și evaluarea tipurilor de riscuri ce decurg din operațiile desfășurate la locul lor de muncă;
- 2° Selectarea măsurilor de prevenire sau de control al riscului care trebuie aplicate;
- 3° Întotdeauna trebuie să se verifice dacă aceste măsuri își mențin eficiența și dacă nu au apărut alte riscuri.

CE MĂSURI SE POT LUA?

Acestea pot fi de protecție colectivă, organizatorice sau echipament individual de protecție (EIP).

Cum sunt implementate măsurile de protecție colectivă?

- Dotarea cu mijloace tehnice speciale adaptate la echipamentul de muncă sau la incintă (a se vedea exemplele 1, 2, 3 și 5)

NOTĂ

Atunci când se proiectează o incintă sau se achiziționează un echipament, angajatorul trebuie să se asigure că aspectele de securitate sunt complet integrate.

Cum poate fi organizată munca astfel încât riscul să fie eliminat sau redus?

- Prin reducerea timpului de expunere a fiecărui lucrător, reducerea numărului de lucrători expuși riscului, îndepărtarea riscurilor din zona de lucru și depozitarea corectă a produselor și a materialelor.

Ce tip de echipament individual de protecție (EIP) trebuie utilizat?

- Trebuie avut în vedere că EIP este întotdeauna o măsură suplimentară. Cele mai bune soluții sunt cele care optează pentru securitate integrată, protecție colectivă sau măsuri organizatorice.
- Există diferite tipuri de EIP, cum ar fi măști, mănuși, ochelari, șorțuri și cizme. Prin consultarea fișelor cu date de securitate se determină care trebuie utilizat (a se vedea ultima pagină).

Există vreun document care conține informații despre substanțele utilizate?

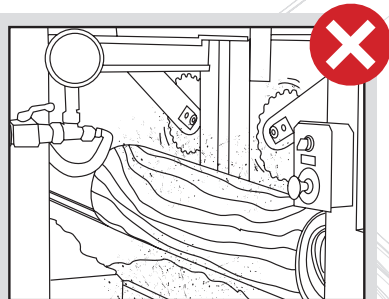
- Da. Informații detaliate se găsesc în fișa cu date de securitate. În plus, etichetele de pe ambalajul oricărui produs conțin informații care trebuie citite cu atenție.

RISURI ASOCIATE CU PULBEREA DE LEMN

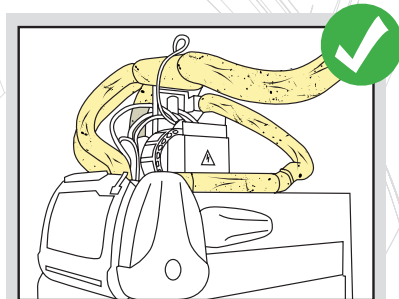
Multe operații din industria de prelucrare a lemnului produc pulbere care se acumulează. Expunerea repetată la pulberea de lemn poate cauza cancer al cavității nazale. De asemenea, pulberea poate provoca iritații și leziuni ale pielii și ale membranelor mucoase și alergii.

Este important să se prevină și să se controleze riscul. Cum?

EXEMPLUL 1 – ABSORBȚIE LOCALĂ

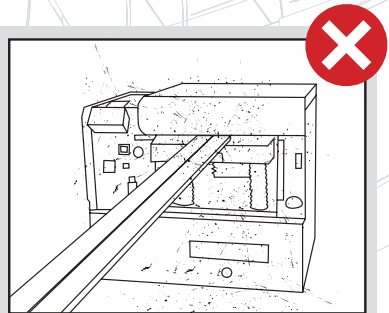

Nu. De ce? Nu există nicio formă de absorbție a pulberii. Lucrătorii sunt expuși la particule de pulbere.

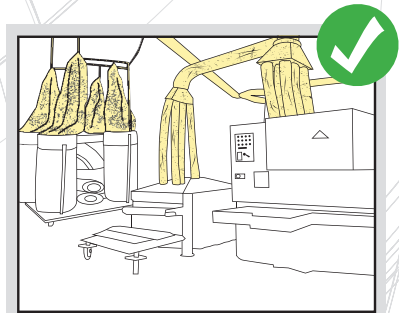

Da. De ce? Pulberea este reținută și îndepărtată pe măsură ce se formează și nu se dispersează în mediul de muncă

EXEMPLUL 2 – ÎNDEPĂRTARE LOCALIZATĂ CU AJUTORUL FILTRELOR

Nu. De ce? Lucrătorii vor fi expuși la pulbere de lemn dacă echipamentul nu este prevăzut cu filtre pentru îndepărtarea acesteia.

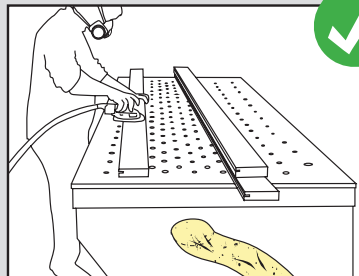

Da. De ce? Echipamentul este prevăzut cu perdele sau mâneci de protecție pentru reținerea pulberii și îndepărtarea acesteia din mediul de muncă.

EXEMPLUL 3 – ABSORBȚIE ÎNCORPORATĂ ÎN ECHIPAMENTUL DE MUNCĂ

Nu. De ce? Lucrătorul este expus la pulberea care nu este îndepărtată. Maska nu oferă protecție suficientă.

Da. De ce? Lucrul se desfășoară într-o încăpere, bancul de lucru are absorbție locală și există absorbție prin grătarul pavimentului. Lucrătorul poartă și mască.

Care sunt măsurile de prevenire recomandate?

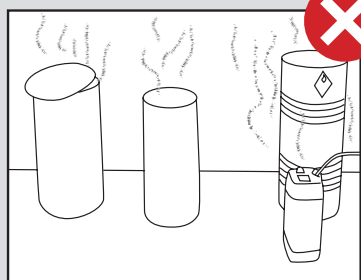
- Introducerea de protecție colectivă și de bariere pentru prevenirea împrăștierei pulberii, precum și suficiente resurse tehnice pentru reținerea pulberii;
- Limitarea accesului în zonele de risc;
- Limitarea numărului operatorilor expuși;
- Informarea și instruirea lucrătorilor cu privire la existența riscurilor și la procedurile sigure de lucru;
- Asigurarea unei supravegheri adecvate a stării de sănătate a lucrătorilor, în concordanță cu rezultatele evaluării de risc;
- Efectuarea de verificări periodice pentru a exista certitudinea că sistemele de absorbție lucrează eficient;
- Menținerea curățeniei la locurile de muncă.

RISCURI ASOCIATE PRODUSELOR UTILIZATE

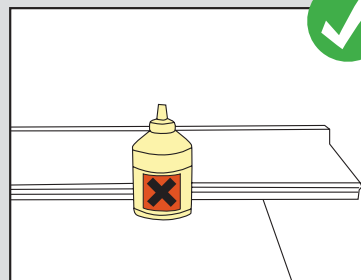
Cele mai multe dintre substanțele chimice conținute în produsele utilizate la tratarea lemnului sunt periculoase pentru sănătate. Expunerea la aceste substanțe poate cauza intoxicații acute și cronice.

Este important să se prevină și să se controleze riscul. Cum?

EXEMPLUL 4 – CÂND SE UTILIZEAZĂ ADEZIVI ȘI SOLVENȚI, RECIPIENTELE TREBUIE MENȚINUTE ÎNCHISE

Nu. De ce? Recipientele sunt deschise și nu au etichete. Nimeni nu știe ce conțin.

Da. De ce? Recipientul are eticheta cu informații despre conținut și este închis.

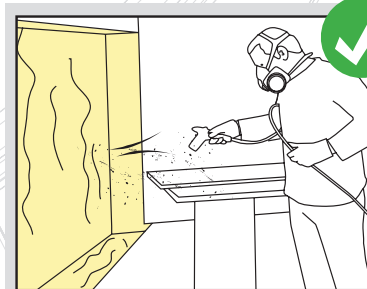
Care sunt măsurile de prevenire recomandate?

- Să existe siguranța că ventilația este adecvată pentru menținerea concentrației vaporilor de solvent sub valorile limită de expunere;
- Aplicarea produselor în apropierea sistemelor de absorbție locală;
- Evitarea oricărei acumulări de substanțe inflamabile sau explozive;
- Când nu sunt utilizate, recipientele cu produse pe bază de solvenți se mențin închise, pentru prevenirea evaporării;
- Utilizarea unor cantități cât mai mici posibil de produse;
- Utilizarea echipamentului de protecție a respirației (măști);
- Utilizarea echipamentului de protecție pentru ochi și față;
- Utilizarea echipamentului de protecție a mâinilor (mănuși);
- Acoperirea oricărei părți a corpului;
- Informarea și instruirea lucrătorilor cu privire la existența riscurilor și la procedurile sigure de lucru.

EXEMPLUL 5 – LUCRUL ÎN CABINE VENTILATE

Nu. De ce? Lucrul se desfășoară într-o zonă deschisă care presupune expunerea unui număr mare de lucrători, ventilația sau absorbția este insuficientă și lucrătorul nu poartă niciun EIP.

Da. De ce? Lucrul se desfășoară într-o cabină ventilată, cu perdea de apă și lucrătorul poartă mască, mănuși și îmbrăcăminte de protecție.

Care sunt măsurile de prevenire recomandate?

- Asigurarea ventilației adecvate prin utilizarea unui sistem general de absorbție;
- Utilizarea echipamentului de protecție a organelor respiratorii, mâinilor și corpului dacă nu este posibil să se mențină concentrațiile particulelor sau vaporilor sub valorile limită de expunere;
- Informarea și instruirea lucrătorilor cu privire la existența riscurilor și la procedurilor sigure de lucru.

EXEMPLUL 6 – ORGANIZAREA PRODUSELOR ÎN DEPOZIT

Nu. De ce? Recipientele sunt deteriorate, fără etichete și sunt stivuite la întâmplare.

Da. De ce? Recipientele sunt etichetate și aranjate într-o zonă dedicată, ventilată și marcată, care este dotată cu o cuvă de retenție.

Care sunt măsurile de prevenire recomandate?

- Organizarea depozitării;
- Asigurarea că așezarea ține cont de incompatibilitățile produselor;
- Menținerea ambalajelor închise etanș, departe de razele solare directe și de orice surse de aprindere, într-un loc uscat, bine ventilat la temperatura camerei;
- Asigurarea de locuri de depozitare cu pavimente rezistente la apă și cu niveluri mai joase, cu cuvă de retenție astfel încât lichidele să nu se poată scurge în afară în cazul unei împrăstieri accidentale;
- Asigurarea etichetării corespunzătoare a tuturor recipientelor;
- Asigurarea accesului tuturor lucrătorilor la fișele cu date de securitate.

RECEPȚIA PRODUSELOR CHIMICE

Recepția este prima etapă de manipulare a produselor chimice.

La recepționarea unui produs trebuie:

- Să se identifice, să se înregistreze și să se controleze sosirea acestuia;
- Să se verifice starea ambalajului (pentru depistarea oricăror deteriorări sau lipsa etichetelor);
- Să se verifice informațiile de pe etichetă;
- Să se verifice fișa cu date de securitate furnizată odată cu produsul.

Toate recipientele pentru substanțe și preparate periculoase trebuie să fie etichetate corespunzător.

Etichetele trebuie să fie lizibile și să conțină următoarele informații:

- Numele produsului;
- Identificarea fabricantului;
- Importatorul sau distribuitorul;
- Avertizări de risc;
- Avertizări de securitate;
- Pictograme și simboluri ale pericolelor.

CUM SE CITEȘTE O ETICHETĂ?

IDENTIFICAREA PERICOLELOR (în conformitate cu Anexa II a Directivei 67/548/CEE a Consiliului)

NOTĂ: În afară de simbolurile care indică substanțe toxice, nocive și iritante, se pot găsi și simboluri pentru produse cancerigene, mutagene sau toxice pentru reproducere, identificate cu ajutorul frazelor R specifice.

IDENTIFICAREA PRODUSULUI

(Substanță sau preparat)

COMPOZIȚIE
(Lista substanțelor periculoase conținute în preparat, în concordanță cu concentrația și toxicitatea)

DESCRIEREA RISCULUI
(Frază R)
(În conformitate cu Anexa III a Directivei 67/548/CEE a Consiliului)

MĂSURI DE PREVENIRE
(Frază S)
(În conformitate cu Anexa IV a Directivei 67/548/CEE a Consiliului)

Toxic

Foarte inflamabil

R11-23/25:
Toxic prin inhalare și prin înghițire
Foarte inflamabil

S7-16-24-45:
A se păstra recipientul închis ermetic.
A se păstra departe de orice flacără sau sursă de scântei – Fumatul interzis.
A se evita contactul cu pielea.
În caz de accident sau simptome de boală, consultați imediat medicul (dacă este posibil, i se va arăta eticheta).

ABCDE-33
Conține...

XXX Plc
ABY St.
Tel: ...

NUMELE ENTITĂȚII
RESPONSABILE CU
PUNEREA PE PIATĂ
(Nume, adresă și număr de telefon)

Care sunt simbolurile utilizate pe etichete?

În Europa, pericolele sunt identificate în conformitate cu Anexa II a Directivei 67/548/CEE a Consiliului.

1 – Foarte inflamabil (F) și Extrem de inflamabil (F+)

2 – Toxic (T) și Foarte toxic (T+)

3 – Corosiv (C)

4 – Oxidant (O)

5 – Nociv (Xn)

6 – Irritant (Xi)

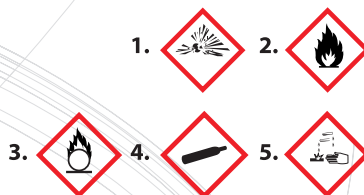
7 – Exploziv (E)

8 – Periculos pentru mediu (N)

Simbolurile de pericol ale noului sistem de clasificare, elaborat pentru crearea unui Sistem Global Armonizat de Clasificare și Etichetare a Chimicalelor, pot să apară deja pe unele etichete.

Pericole fizice

- 1 – Exploziv / Autoreactiv / Peroxizi organici
- 2 – Inflamabil / Autoreactiv / Piroforic / Substanțe și amestecuri care se autoîncălesc / Substanțe și amestecuri care emit gaze inflamabile / Peroxizi organici
- 3 – Oxidant
- 4 – Gaz sub presiune
- 5 – Corosiv

Health Hazards

- 1 – Toxicitate acută
- 2 – Iritant / Sensibilizarea pielii / Toxicitate acută / Efect narcotic / Iritant al căilor respiratorii
- 3 – Cancerigen / Sensibilizarea căilor respiratorii / Toxic pentru reproducere / Toxicitate asupra unui organ țintă specific / Mutagen / Toxic prin inhalare
- 4 – Corosiv

Pericole pentru mediu

- 1 – Toxic pentru mediu

Acestea sunt doar exemple. Pentru informații suplimentare consultați etichetele.

Ce sunt fișele cu date de securitate?

Fișa cu date de securitate dă posibilitatea să se determine dacă agenții chimici periculoși sunt prezenți în produsele utilizate și ajută la evaluarea riscurilor pentru sănătatea și securitatea lucrătorilor rezultate din utilizarea acestor agenți.

Când se livrează o substanță periculoasă sau chiar înainte de livrare, fiecare producător, importator și/sau distribuitor trebuie să trimită utilizatorului o fișă cu date de securitate care conține informațiile necesare pentru protecția sănătății oamenilor și pentru protecția mediului.

Informațiile conținute în fișa cu date de securitate trebuie să fie scrise în limba oficială a statului membru în care se află locul de muncă. În caz contrar, beneficiarul trebuie să solicite aceasta producătorului sau furnizorului.

Pentru informații suplimentare, vă rugăm să contactați:

Romanian Labour Inspection
14, Matei Voievod Street, Sector 2
Bucharest Romania

tel.: +40 (21) 302 70 44
fax: +40(21) 302 70 84
e-mail: tamara.morariu@inspectiamuncii.ro

ACT (Autoritatea pentru Condiții de Muncă din Portugalia) este singura responsabilă pentru conținutul acestei publicații.